

O B S A H:

- 1/ ZMĚNY V ZÁKONU O DANÍCH Z PŘÍJMŮ**
- 2/ ZMĚNY V ZÁKONU 589/92 Sb. O POJISTNÉM NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ**
- 3/ ZMĚNY V ZÁKONÍKU PRÁCE**
- 4/ ZMĚNY V ZÁKONU O NEMOCENSKÉM POJIŠTĚNÍ**
- 5/ ZMĚNY V ZÁKONU 435/2004 Sb. O ZAMĚSTNANOSTI**
- 6/ ZMĚNY V ZÁKONU 117/95 Sb. O STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPOŘE**
- 7/ ZMĚNA V OBČANSKÉM SOUDNÍM ŘÁDU**
- 8/ ZAOKROUHLOVÁNÍ SRÁŽKOVÉ DANĚ V ROCE 2011**
- 9/ ODPOVĚDI NA DOTAZY**

**Příloha: Příklady dopadů změn v zákonu o pojistném na SZ na zaměstnavatele
Platné znění §§ 7 a 9 zákona o pojistném na SZ**

Vážení přátelé,

Dnešní číslo informačního servisu je věnováno změnám v zákonech, které jsou provedeny v souvislosti s úsporným státním rozpočtem na rok 2011. Změny jsou provedeny skoro ve všech zákonech, které se týkají naší práce. V příloze tohoto čísla najdete také pozvánku na lednové semináře, kde se reformním zákonům budeme opět věnovat, a to především sporným ustanovením novelizovaných zákonů.

1/ ZMĚNY V ZÁKONU O DANÍCH Z PŘÍJMŮ

První okruh změn v zákonu o 586/92 Sb. o daních z příjmů přinesl zákon .../2010 Sb., kterým se mění zákon o daních z příjmů. Z provedených změn vybíráme pouze ty změny, které se týkají naší práce.

- V § 4 se vložil nový **odst. 3**, který zní:

„Osvobození pravidelně vyplácených důchodů a penzí uvedených v odstavci 1 písm. h) se nepoužije v případě, kdy součet příjmů podle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 a 9 u poplatníka přesáhne ve zdaňovacím období částku 840 000 Kč. Do příjmů podle § 6 se pro účely tohoto ustanovení nezahrnují příjmy od daně osvobozené, ani příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.“

Z toho vyplývá, že v případě překročení hranice 840000 Kč by podléhal dani z příjmů i důchod od daně osvobozený (v současné době je to 36násobek minimální mzdy tj. částka 288000 Kč).

- V § 6 **odst. 9** se kompletně změnil text **písm. p)**, které nově zní:

"p) platba zaměstnavatele v celkovém úhrnu nejvýše 24 000 Kč ročně jako

1. příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem poukázaný na účet jeho zaměstnance u penzijního fondu,

2. příspěvek na penzijní pojištění poukázaný ve prospěch jeho zaměstnance na penzijní pojištění u instituce penzijního pojištění, na základě smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem a institucí penzijního pojištění, nebo na základě jinak sjednané účasti zaměstnance na penzijním pojištění, za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let, a dále za podmínky, že právo na plnění z penzijního pojištění má zaměstnanec, a v případě smrti zaměstnance jiná osoba, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na penzijní pojištění, nebo

3. příspěvek na pojistné, které hradí zaměstnavatel pojišťovně za zaměstnance na jeho pojištění pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití, nebo na důchodové pojištění, a to i při sjednání dřívějšího plnění v případě vzniku nároku na starobní důchod, nebo invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně, nebo v případě, stane-li se zaměstnanec invalidním ve třetím stupni podle zákona o důchodovém pojištění, nebo v případě smrti (dále jen "soukromé životní pojištění"), na základě pojistné smlouvy uzavřené mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojišťovnou, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti na území České republiky podle zákona upravujícího pojišťovnictví, nebo jinou pojišťovnou usazenou na území

členského státu Evropské unie, Norska nebo Islandu, za podmínky, že ve smlouvě byla sjednána výplata pojistného plnění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let, a dále za podmínky, že právo na plnění z pojistných smluv soukromého životního pojištění má pojištěný zaměstnanec, a je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, osoba určená podle zákona upravujícího pojistnou smlouvu, kromě zaměstnavatele, který hradil příspěvek na pojistné,".

Z tohoto nového textu vyplývá, že nově bude možno přispívat zaměstnancům i na penzijní pojištění (tak se nazývá ve státech EU naše penzijní připojištění). Definice penzijního pojištění je v nově vloženém odst. 17 v § 6. Celková výše od daně osvobozeného příspěvku zaměstnavatele na penzijní připojištění, penzijní pojištění nebo soukromé životní pojištění zůstává v úhrnu i nadále 24000 Kč.

- V § 6 se do **odst. 13** vložil tento text:

Zaměstnancem, u kterého povinnost platit povinné pojistné zaměstnavatel nemá, se rozumí zaměstnanec, u něhož se odvod povinného pojistného neřídí právními předpisy České republiky, nebo zaměstnanec, na kterého se zcela nebo částečně vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu.

Zpřesněním odstavce 13 již odpadnou pochybnosti, zda navyšovat na superhrubou mzdu i u dohod o provedení práce. Zde je jednoznačně uvedeno, že navýšení se provede jen u těch, na které se vztahuje zahraniční pojištění a navíc jen v případě, že podle našich předpisů se z plnění jim poskytovaných pojistné odvádí.

- V § 6 se nově vložil **odst. 17**, který zní:

(17) Institucí penzijního pojištění se pro účely tohoto zákona rozumí poskytovatel finančních služeb oprávněný k provozování penzijního pojištění bez ohledu na jeho právní formu, který je

- a) provozován na principu fondového hospodaření,*
- b) zřízen pro účely poskytování důchodových dávek mimo povinný důchodový systém na základě smlouvy nebo na základě jinak sjednané účasti na penzijním pojištění a vykonává činnost z toho vyplývající a*
- c) povolen a provozuje penzijní pojištění v členském státě Evropské unie, Norsku nebo Islandu a podléhá dohledu příslušných orgánů v tomto státě.*

Toto vymezení penzijního pojištění navazuje na změny provedené v § 6 odst. 9 písm. p), kde je nově vloženo právě penzijní pojištění.

- V § 8 **odst. 7** se mění věta první a druhá takto:

Plnění ze soukromého životního pojištění se považuje za základ daně po snížení o zaplacené pojistné. Jiný příjem z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, se považuje za základ daně po snížení o poplatníkem zaplacené pojistné ke dni výplaty, a to až do výše tohoto příjmu.

Tato změna reaguje na praxi některých pojišťoven, které umožňovaly nezdaněné předčasné výběry příspěvků zaměstnavatele. Nově bude od daně osvobozeno pouze poplatníkem zaplacené pojistné.

- V **§ 15 odst. 1** se změnil text u poskytování darů na zdravotnické pomůcky nebo na rehabilitační a kompenzační pomůcky osobám, které jsou poživateli invalidního důchodu „nebo byly poživateli invalidního důchodu ke dni přiznání starobního důchodu“.

Z této změny vyplývá, že příspěvky na tyto zdravotnické, rehabilitační a kompenzační pomůcky lze poskytnout i poživatelům starobního důchodu, jestliže se jim v 65 letech povinně ze zákona o důchodovém pojištění změnil invalidní důchod na důchod starobní. Podle přechodného ustanovení se tato změna použije již pro zdaňovací období roku 2010.

- Dále se v **§ 15 odst. 1** změnil text pro poskytování darů do jiných členských států EU, Norska nebo Islandu tak, že bude uznán v případě, *pokud příjemce daru a účel daru splňují podmínky stanovené tímto zákonem*.
- V **§ 15 odst. 4** se u odpočtu úroků vložila věta:

"Jde-li o předmět bytové potřeby uvedený v odstavci 3 písm. b), u něhož nebude splněna podmínka zahájení výstavby bytové potřeby do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy, nárok na uplatnění odpočtu nezdanitelné části základu daně zaniká a příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl v příslušných letech z důvodu zaplacených úroků z úvěrů základ daně snížen."

Z této změny vyplývá, že v případě nezahájení výstavby bytové potřeby do 4 let od uzavření úvěrové smlouvy, bude muset podat poplatník daňové přiznání a částky, které si v předchozích letech uplatnil jako nezdanitelné, uvést jako příjem podle § 10.

- V **§ 15** se úplně změnil **odst. 5** takto:

"(5) Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst příspěvek v celkovém úhrnu nejvýše 12 000 Kč zaplacený poplatníkem na jeho

a) penzijní připojištění se státním příspěvkem^{9a)} podle smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem uzavřené mezi poplatníkem a penzijním fondem; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem na zdaňovací období sníženému o 6 000 Kč nebo

b) penzijní pojištění podle smlouvy o penzijním pojištění uzavřené mezi poplatníkem a institucí penzijního pojištění nebo na základě jinak sjednané účasti poplatníka na penzijním pojištění u instituce penzijního pojištění, za podmínky, že byla sjednána výplata plnění z penzijního pojištění až po 60 kalendářních měsících a současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let; částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho penzijní pojištění na zdaňovací období.

Pokud poplatníkovi jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo penzijní pojištění zaniklo bez nároku na penzi, jednorázové vyrovnání nebo jednorázové plnění z penzijního pojištění a současně bylo poplatníkovi vyplaceno odbytné nebo jiné plnění související se zánikem penzijního pojištění, nárok na uplatnění odpočtu nezdanitelné části základu daně zaniká a příjmem podle § 10 ve zdaňovacím období, ve kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v příslušných letech z důvodu zaplacených příspěvků na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo penzijní pojištění základ daně snížen."

Změna spočívá v tom, že si bude moci poplatník odečíst i penzijní pojištění uzavřené v jiném státě EU za předpokladu, že bude splňovat podmínky našeho daňového zákona, tj. 60 měsíců platit a výplata nejdříve v 60 letech.

- V § 15 se mění ještě **odst. 9**, který řeší uplatnění nezdanitelných částek u daňových nerezidentů

Podle této novely si bude moci daňový nerezident uplatnit všechny nezdanitelné částky podle § 15 odst. 1 až 8, pokud úhrn jeho příjmů ze zdrojů na území ČR činí nejméně 90% všech jeho příjmů. Tento postup ale bude moci provést pouze v rámci daňového přiznání (změna § 38g odst. 2).

- V § 35ba odst. písm. a) se snižuje sleva na poplatníka na **23640 Kč** (dosud 24840 Kč)

Snížení slevy na poplatníka je nazýváno tzv. „povodňovou daní“. Toto snížení by mělo platit pouze v roce 2011. Zaměstnancům se bude od lednového zúčtování mzdy odečítat místo 2070 Kč pouze **1970 Kč**. Daň tak nebudou platit zaměstnanci v pracovním poměru s podepsaným Prohlášením k dani, kteří mají příjem do 9800 Kč (dosud 10300 Kč). U dohody o provedení práce s podepsaným Prohlášením se snižuje hranice, kdy se daň neplatí z 13800 Kč na 13100 Kč. U slevy na dani na druhého z manželů zůstává pro rok 2011 i nadále částka 24840 Kč.

- V §§ 38h, 38i, 38j a 38k se mění některé odstavce těchto paragrafů

Změny jsou většinou provedeny v souvislosti s přijetím zákona 280/2009 Sb., **daňový řád**, který nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2011 a jedná se o formulace navazující na text nového daňového řádu. Díky daňovému řádu došlo i k přečíslování některých odstavců v těchto paragrafech. Daňový řád nahrazuje od 1. 1. 2011 zákon 337/92 Sb. o správě daní a poplatků. Ke změně dochází také v odst. 14 § 38h, kde se řeší vznik dvojího základu daně a navyšování na superhrubou mzdu. I nadále se bude nejprve navyšovat základ pro výpočet zálohy na daň a teprve poté základ daně pro zdanění podle § 36 (dosud tam byl pouze § 6 odst. 4, tj. příjmy do 5000 Kč u poplatníka bez podepsaného prohlášení).

- V § 38l bylo provedeno hned několik změn v souvislosti s **prokazováním některých slev na dani a nezdaněných částek**

V případě **úvěru** poskytnutého **na koupi pozemku** po uplynutí 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy je třeba prokázat **stavebním povolením nebo ohlášením**

stavby. Pokud nedoloží, bude muset podat daňové přiznání a jako příjem podle § 10 uvést odečtené úroky v předchozích letech.

Ke změně dochází při **prokazování** penzijního připojištění a **penzijního pojištění** (§ 38l odst. 1 písm. h) - „h) smlouvou o penzijním připojištění se státním příspěvkem, smlouvou o penzijním pojištění nebo potvrzením instituce penzijního pojištění o účasti poplatníka na penzijním pojištění a každoročně nejpozději do 15. února potvrzením penzijního fondu nebo instituce penzijního pojištění o příspěvcích zaplacených poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem nebo penzijní pojištění na uplynulé zdaňovací období, uplatňuje-li nezdánitelnou část základu daně podle § 15 odst. 5.“

V § 38l odst. 1 písm. k), kde se nahrazuje plný a částečný invalidní důchod novou, od 1. 1. 2010 platnou terminologií (invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně).

Podle § 38l odst. 2 c) bude **správce daně** vystavovat potvrzení o tom, že **zanikl nárok na invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého nebo třetího stupně z důvodu souběhu nároku na výplatu invalidního a starobního důchodu**. Od 1. 1. 2010 potvrzoval správce daně pouze souběh invalidity třetího stupně a starobního důchodu.

Z ostatních, pro naši práci zajímavějších změn v zákonu o daních z příjmů, vybíráme tyto:

V **§ 24 odst. 2** se doplňuje písmeno **zu**), které zní:

"zu) motivační příspěvek poskytnutý na základě smluvního vztahu žákovi nebo studentovi připravujícímu se pro poplatníka na výkon profese, a to do výše 2 000 Kč měsíčně, v případě studenta vysoké školy do výše 5 000 Kč měsíčně; motivačním příspěvkem se pro účely tohoto zákona rozumí stipendium, příspěvek na stravování, ubytování, vzdělávání ve vzdělávacích zařízeních související s budoucím výkonem profese, jízdné v prostředcích hromadné dopravy do místa vzdělávání a na pořízení osobních ochranných prostředků a pomůcek poskytovaných nad rámec zvláštních právních předpisů."

Tato změna umožňuje zaměstnavatelům podporovat studenty, kteří by absolvování studia u nich nastoupili do zaměstnání a tento výdaj zaměstnavatele bude daňově uznatelným.

V **§ 35 odst. 1** se ruší písm. **c)**

Podle tohoto ustanovení se poskytovala sleva na dani ve výši poloviny daně poplatníkům zaměstnávající nejmeně 25 zaměstnanců, u nichž podíl zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, činí více než 50% průměrného přepočteného počtu zaměstnanců. Důvodem zrušení je zneužívání této slevy zaměstnavateli.

Druhý okruh změn v zákonu o daních z příjmů přinesl zákon .../2010, kterým se **mění zákon 96/93 Sb. o stavebním spoření a také zákon o daních z příjmů**. Tyto změny se týkají poplatníků, kteří mají uzavřeno stavební spoření.

- V § 4 odst. 1, kde jsou uvedeny příjmy od daně osvobozené, se změnilo písm. s) takto:

s) příspěvek fyzickým osobám poskytovaný podle zákona upravujícího stavební spoření a státní podporu stavebního spoření^{4a)}, s výjimkou příspěvku, na který vznikl nárok v roce 2010 a který byl poukázán stavební spořitelně po 31. prosinci 2010,

Z toho vyplývá, že příspěvek na stavební spoření je od daně osvobozen, pouze pokud byl poskytnut do 31. 12. 2010. Vzhledem k tomu, že příspěvek za rok 2010 se bude poskytovat až v roce 2011, tak již bude podléhat dani z příjmů.

- Do § 8 odst. 2 se doplnilo nové písm. c), které zní:

c) příspěvek fyzickým osobám podle zákona upravujícího stavební spoření a státní podporu stavebního spoření, na který vznikl nárok v roce 2010 a který byl poukázán stavební spořitelně po 31. prosinci 2010.

Z této změny vyplývá, že příspěvek na stavební spoření se považuje za příjem z kapitálového majetku.

- Do § 36 se vložil nový odst. 8, který zní:

(8) Příspěvek fyzickým osobám podle zákona upravujícího stavební spoření a státní podporu stavebního spoření, na který vznikl nárok v roce 2010 a který byl poukázán stavební spořitelně po 31. prosinci 2010, podléhá dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně ve výši 50 %.

Takže příspěvek na stavební spoření za rok 2010, který by náležel ve výši 4500 Kč resp. 3000 Kč, bude díky nové dani připsán v poloviční výši.

Změny v obou zákonech nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2011.

2/ ZMĚNY V ZÁKONU 589/92 Sb. O POJISTNÉM NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Nejdůležitější změny pro zaměstnavatele byly provedeny v § 7 a 9 zákona. Změněný text těchto paragrafů najdete v příloze tohoto čísla.

Pro rok 2011 se měl, podle znění zákona, které platí do 31. 12. 2010, snížit odvod pojistného na nemocenské pojištění zaměstnavatele s více než 25 zaměstnanci z 2,3% na 1,4% s tím, že by zaměstnavatel platil plně náhradu mzdy za prvních 14 kalendářních dnů PN a mohl si odečíst polovinu náhrady mzdy vyplacené osobám zdravotně postiženým (poživatelé invalidních důchodů).

Podle změn, které budou platit od 1. 1. 2011 **se zaměstnavatelům odvod pojistného na NP nesníží, ale náhradu mzdy budou platit plně** a podle změn v zákoníku práce **za dobu prvních 21 kal. dnů**. Odpočet poloviny vyplacené náhrady mzdy osobám se zdravotním postižením byl rovněž zrušen. Dopad této změny na zaměstnavatele bude značný, protože se nesnížilo pojistné na NP, zaměstnavatel si již nebude moci odečítat polovinu vyplacené náhrady mzdy a u dlouhodobých PN bude hradit plně 21 kal. dnů oproti současným 14 kal. dnům.

U zaměstnavatelů s **průměrným měsíčním počtem zaměstnanců do 25 zaměstnanců** naopak zůstává stejná právní úprava, jaká platila již letos, tzn., že si budou moci zvolit variantu

- a) platit na NP i nadále 2,3% a plně hradit celou náhradu mzdy za 21 kal. dnů PN
- b) platit na NP 3,3% a odečítat si polovinu vyplacené náhrady mzdy.

Pro možnost pod bodem b) je důležité, aby tento zaměstnavatel **oznámil nejpozději do 20. ledna 2011 příslušné OSSZ placení pojistného ve vyšší částce**. Průměrný měsíční počet zaměstnanců se zjišťuje z počtu zaměstnanců v předchozím kal. roce a stanoví se tak, že součet počtu zaměstnanců účastných nemocenského pojištění zjištěný k prvnímu dni měsíců října, listopadu a prosince se dělí třemi a výsledek se zaokrouhlí na celé číslo dolů.

Dopady na konkrétní zaměstnavatele a vhodnost volby výše placení pojistného (u zaměstnavatelů do 25 zaměstnavatelů) najdete v příloze tohoto čísla.

Změny se dotknou také **osob samostatně výdělečně činných**, kde se od roku 2011

- zvyšuje sazba pojistného na nemocenské pojištění z 1,4% na 2,3% a nemocenské se bude poskytovat až od 22. kal. dne PN
- nebude si moci platit na nemocenské pojištění z vyššího vyměřovacího základu než na důchodové pojištění
- pokud bude nemocensky pojištěna OSVČ, která vykonává tzv. vedlejší samostatnou činnost (důchodci, studenti nebo souběh OSVČ a zaměstnání zakládající účast na důchodovém pojištění), bude se v tomto měsíci považovat za hlavní samostatnou výdělečnou činnost

U OSVČ dochází k zpřísnění v oblasti nemocenského pojištění.

3/ ZMĚNY V ZÁKONÍKU PRÁCE

U zákoníku práce se jedná o technickou novelu, která reaguje na změny v zákonu o nemocenském pojištění a na požadavky šetření ve státní správě. Velká novela ZP se teprve připravuje...

V **§ 66 odst. 1** se doplnilo, že zaměstnavatel **nebude moci zrušit** pracovní poměr ve zkušební době v období od 1. 1. 2011 do 31.12. 2013, a to **v době prvních 21 kal. dnů pracovní neschopnosti**. Toto přinese zaměstnavatelům další více náklady na ukončení pracovního poměru ve zkušební době, zvláště v případě, kdy budou dávat oznámení o zrušení ve zkušební době alespoň tři dny přede dnem, kdy má pracovní poměr skončit.

V **§ 77 se vložil nový odstavec 1**, který zní: *Dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti je zaměstnavatel povinen uzavřít písemně, jinak jsou neplatné; jedno vyhotovení této dohody zaměstnavatel vydá zaměstnanci.*

V **§ 123** se mění **odst. 5**, který zní „*Platové tarify se stanoví v 16 platových třídách a v každé z nich v platových stupních*“. Z tohoto nového textu vyplývá, že platových stupňů už nemusí být dvanáct ale může jich být i méně.

Podle změněného **písm. f) § 123 odst. 6** stanoví vláda nařízením „*okruh zaměstnanců, u kterých může zaměstnavatel určit platový tarif v rámci rozpětí platových tarifů stanovených pro nejnižší až nejvyšší platový stupeň příslušné platové třídy nebo se kterými může zaměstnavatel sjednat smluvní plat*“. Toto nařízení vlády je v současné době v připomínkovém řízení a mělo by být vyhlášeno do konce letošního roku.

V **§ 192 odst. 1** se vložilo, že náhrada mzdy se bude **v období 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 poskytovat v době prvních 21 kalendářních dnů**. Dále se za slůvko plat vložilo „nebo mzda“, z čehož vyplývá, že *náhrada mzdy přísluší za dny, které jsou pro zaměstnance pracovními dny, a za svátky, za které jinak přísluší zaměstnanci náhrada mzdy nebo se plat nebo mzda nekrátí*. Tím se pokrylo poskytování náhrady mzdy u zaměstnanců, kterým je poskytována nekrácená mzda za svátek (§ 348 odst. 1 písm. d).

Podle **přechodného ustanovení** se náhrada mzdy v případě, že pracovní neschopnost vznikla před 1. lednem 2011 a trvá i v roce 2011 poskytne za 14 kalendářních dnů. Stejně tak není možno zrušit pracovní poměr ve zkušební době v době prvních 14 kal. dnů PN, pokud PN přechází z roku 2010 do roku 2011.

PROBLÉM: Jak to bude s poskytováním náhrady mzdy, která přechází z roku 2010 do roku 2011 a možností odpočtu poloviny náhrady mzdy? Vzhledem k tomu, že v zákonu o pojistném na SZ není přechodné ustanovení, nebude možno z vyplacené náhrady mzdy v měsíci lednu 2011 odečíst její polovinu. Z tohoto důvodu doporučujeme, aby si zaměstnanci nechali vystavit od lékaře „lístek na peníze“ k 31. 12. 2010, protože z náhrady mzdy vyplacené v prosinci se odpočet poloviny ještě uplatní.

UPOZORNĚNÍ: v případě, že bude náhrada mzdy přecházet z roku 2010 do roku 2011, bude třeba pro výpočet náhrady mzdy v lednu 2011 použít již zvýšené redukční hranice (viz DIS 10/2010) a zároveň se bude vycházet z průměrného výdělku zaměstnance zjištěného ze IV. čtvrtletí 2010.

4/ ZMĚNY V ZÁKONU O NEMOCENSKÉM POJIŠTĚNÍ

Změny v zákonu 187/2006 Sb. o NP se vážou na změny provedené v zákoníku práce a v zákonu o pojistném na SZ a jedná se tyto změny:

- nemocenské náleží i nadále ve výši **60%**

Tím, že se natrvalo změnil § 29, bude tato výše zachována i v budoucnu (změna § 29).

- doplnilo se, že **nemocenské** v období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 bude náležet **až od 22. kal. dne PN (§ 23)**
- zároveň bude období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 **vyloučenou dobou, doba prvních 21 kal. dnů**, za kterou bude zaměstnavatel poskytovat náhradu mzdy (§ 18 odst. 7 dříve 8)

- u starobních důchodců a invalidních důchodců, kteří pobírají inv. důchod pro invaliditu 3 stupně, se změní doba pobírání nemocenského ze 70 na **63 kalendářních dnů** (§ 28 odst. 1).

Tzn., že po dobu 21 kal. dnů by mu náležela náhrada mzdy od zaměstnavatele a 63 kal. dnů nemocenské od OSSZ (celkem zůstává zachováno 84 kal. dnů).

- lékaři by měli potvrzovat pojištěnci **trvání PN k 21 kal. dni** (§ 61 písm. j)

Problémy s potvrzováním trvání PN byli již nyní. Doufejme, že většina PN skončí dříve než k 21 kal. dni jejího trvání, takže zaměstnanec přinese dříve ukončení PN a nebude muset být potvrzení k 21 kal. dni jejího trvání.

- podle **přechodného ustanovení** bod 1. náleží nemocenské v případě, že vzniklo v roce 2010 a přechází do roku 2011, od 15. dne PN.

Náhrada mzdy bude u těchto PN náležet pouze za 14 kal. dnů (viz změny v ZP). Obdobně bude náležet nemocenské v roce 2014 až od 22. kal. dne PN (pokud bude přecházet z roku 2013).

5/ ZMĚNY V ZÁKONU 435/2004 Sb. O ZAMĚSTNANOSTI

Změny v zákonu o zaměstnanosti zpřísnují podmínky při pobírání podpory v nezaměstnanosti. Jedná se zejména o tyto změny

- při výkonu tzv. „**nekoridujícího zaměstnání**“ (§ 25 odst. 3 - příjem do 4000 Kč)

se zastaví poskytování podpory za tento měsíc, ale podpůrná doba se o tento měsíc nezkrátí (tj. bude maximálně 5, 8 nebo 11 měsíců podle věku uchazeče) - § 39 odst. 2 nové písm. d), § 44 odst. 3 a § 46 nové písm. b).

V případě, že uchazeč **neoznámí** Úřadu práce **výkon této činnosti nebo nedoloží výši měsíčního výdělku**, bude **vyřazen z evidence uchazečů** (§ 30 odst. 1 nové písm. b).

- pokud **obdržel uchazeč odstupné** (odbytné nebo odchodné), poskytne se **podpora až po uplynutí doby, která odpovídá výši odstupného**.

Doba se určí podle násobků průměrného výdělku, kterým byla stanovena výše odstupného. Např. jestliže dostal zaměstnanec 4násobek odstupného, náleží podpora až po 4 měsících.

Tímto ustanovením není dotčeno poskytování podpory po celkovou podpůrnou dobu (5, 8 nebo 11 měsíců), ale až po uplynutí příslušných měsíců pobírání odstupného (nový § 44a).

- když uchazeč **před zařazením do evidence bez vážného důvodu ukončil poslední zaměstnání sám nebo dohodou se zaměstnavatelem**, náleží **podpora po celou dobu jejího pobírání ve výši 45% průměrného výdělku** (§ 50 odst. 3).

Tzn., že by po dobu 2 měsíců pobíral o 20% méně a po dobu dalších 2 měsíců o 5% méně a až od 5 měsíce pobírání podpory by měl stejně. Vážné důvody se posuzují podle § 5 písm. c) zákona – sem se doplnilo, že vážným důvodem je důvod spočívající „v okamžitém zrušení pracovního poměru zaměstnancem podle § 56 ZP“.

Tzn., že ten, kdo nedostal vyplacenou mzdu nebo nebyl do 15-ti dnů po předložení lékařského posudku převeden na jinou práci, tak nebude mít nižší podporu.

CO ALE KDYŽ SKONČÍ ZAMĚSTNANEC DOHODOU PRO NADBYTEČNOST S Odstupným?

tady by to nebylo považováno za vážný důvod (není to uvedeno v § 5 písm. c) a odstupné by bylo v nižší částce a ještě až po násobku měsíců, za které obdržel odstupné...

Zaměstnanci nebudou ve většině případů chtít, z pochopitelných důvodů, přistoupit na dohodu o dřívějším skončení pracovního poměru a raději budou po dobu výpovědní doby pracovat nebo pobírat náhradu mzdy pro překážku v práci na straně zaměstnavatele.

POZOR: pokud zaměstnanec sám skončí pracovní poměr ve zkušební době, nebude mu náležet podpora v nezaměstnanosti v plné výši, pokud ke zrušení nedošlo z vážných důvodů. Naopak plnou výši podpory by zaměstnanec obdržel v případě skončení pracovního poměru sjednaného na dobu určitou.

- tomu kdo začne podnikat po ztrátě zaměstnání se bude moci poskytnout tzv. „**překlenovací příspěvek**“ (§ 114).

Překlenovací příspěvek by náležel po dobu 5 měsíců ve výši 0,25násobku průměrné mzdy v NH. V současné době by se výše tohoto příspěvku pohybovala ve výši cca 6000 Kč za měsíc. Skutečná výše bude záviset na vyhlášené průměrné mzdě za I. až III. čtvrtletí roku 2010.

- **přechodná ustanovení**

- a) řízení o podpoře v nezaměstnanosti a řízení o vyřazení z evidence, které započalo v roce 2010 a nebylo dokončeno do 31. 12. 2010, se **dokončí podle znění zákona do 31. 12. 2010.**

Tzn., že ten, kdo se zaregistruje na Úřadu práce do 31. 12. 2010, bude se jeho žádost posuzovat podle předpisů platných do tohoto data. Např. zaměstnanec, který skončí pracovní poměr dohodou dne 27. 12. 2010 a bude mu vyplaceno odstupné ve výši 3násobku průměrného výdělku, se přihlásí do 31. 12. 2010 na Úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. V tomto případě mu bude vyplácena podpora v nezaměstnanosti ode dne, kdy se zaregistroval, a to ve výši 65% za první 2 měsíce, 50% za další dva měsíce a teprve od 5-tého měsíce pobírání ve výši 45% a k vyplacenému odstupnému se v tomto případě přihlížet nebude.

Uchazeči o zaměstnání, který skončil zaměstnání výpovědí ze strany zaměstnavatele s odstupným k 31. 12. 2010 a půjde se zaregistrovat na Úřad práce v lednu 2011, bude náležet podpora v nezaměstnanosti až po uplynutí počtu měsíců, za které obdržel odstupné.

- b) nekoridující zaměstnání zastaví výplatu podpory až u žádostí po nabytí účinnosti novely (po 31. 12. 2010).

Tzn., že zaměstnanci, který má sjednáno nekoridující zaměstnání od 1. 11. 2010 do 31. 3. 2011, nebude zastavena výplata podpory v nezaměstnanosti za měsíce leden až březen.

6/ ZMĚNY V ZÁKONU 117/95 Sb. O STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORE

V pobírání dávek státní sociální podpory dochází k určitému zpřísnění v jejich poskytování:

- **ruší se sociální příplatek** – má být kompenzován v rámci pomoci v hmotné nouzi

Podle přechodného ustanovení č. 1 náleží sociální příplatek naposledy za měsíc prosinec 2010. Podle přechodného ustanovení č. 2 se ale bude ještě 2 roky poskytovat podle znění zákona platného do 31. 12. 2010, jde-li o rodiče pečujícího alespoň o 1 nezaopatřené dítě, které je dlouhodobě nemocné, dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, anebo je-li alespoň 1 z rodičů pečujících o nezaopatřené dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižený nebo je nezaopatřeným dítětem.

- **porodné** se bude poskytovat jen tomu, kdo bude mít **příjem do 2,40 násobku** životního minima rodiny, a to jen **na první živě narozené dítě**.

Výše porodného zůstává **13000 Kč**. V případě, že se s prvním živě narozeným dítětem narodí další živě narozené dítě nebo děti, náleží porodné ve výši **19500 Kč** (dosud by to bylo při narození dvojčat 26000 Kč = 2x13000 bez omezení příjmu). Na další narozené děti se už porodné poskytovat nebude vůbec...

Splnění podmínky rozhodného příjmu rodiny se bude posuzovat z kalendářního čtvrtletí, které předchází kal. čtvrtletí, ve kterém se dítě narodilo.

Podle přechodného ustanovení č. 4 bude **porodné náležet podle toho, kdy se dítě narodilo**. Pokud v roce 2010, tak postaru, pokud po 31. 12. 2010, tak dle této novely. Asi se nebude čekat na první narozené miminko roku 2011...

- u **rodičovského příspěvku** se mění rozhodování o délce poskytování RP v délce 3 nebo 4 let tak, že se bude **rozhodovat už v 9. měsících věku dítěte** (dosud 21 měsíců).

Tím dojde k tomu, že rodič, který si zvolí 4letou variantu (nebo nemá možnost volby, protože neměl nárok na peněžitou pomoc), bude pobírat 7600 Kč pouze 9 měsíců a potom do 4 let věku dítěte jen 3800 Kč. Tito rodiče přijdou o **45600 Kč**, tj. o 3800 Kč po dobu 12 měsíců. Zde je třeba zvolit tříletou variantu pobírání rodičovského příspěvku, pokud to jde...

Podle dalšího **přechodného ustanovení** může **rodič**, který má nárok na rodičovský příspěvek a **dítě je starší 10 měsíců života, ale mladší 23 měsíců, požádat nejpozději do konce února 2011** o volbu rodičovského příspěvku v základní výměře (7600 Kč). Asi by bylo vhodné požádat o 3letou variantu, protože jinak přijdou o dost velké peníze...

POZOR: dvouletá varianta pobírání rodičovského příspěvku zůstává oproti roku 2010 beze změn.

7/ ZMĚNA V OBČANSKÉM SOUDNÍM ŘÁDU

V zákonu 99/93 Sb., občanském soudním řádu se mění **§ 279 odst. 2 písm. k)** tak, že se zde doplňuje „a od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2013 v období prvních 21 kalendářních dnů“. Z této změny vyplývá, že srážky ze mzdy se budou v tomto období **provádět z vyplacené náhrady mzdy za období prvních 21 kalendářních**

dnů. Po tomto datu by se srážky ze mzdy prováděly opět jen z náhrady mzdy za prvních 14 kal. dnů.

8/ ZAOKROUHLOVÁNÍ SRÁŽKOVÉ DANĚ V ROCE 2011

Od 1. 1. 2011 vstoupí v platnost zákon 280/2009 Sb., daňový řád. Tento zákon řeší v § 146 odst. 1 a 2 zaokrouhlování daně takto:

- (1) *Daň se zaokrouhluje na celé koruny nahoru, a to jak v řádném daňovém tvrzení nebo dodatečném daňovém tvrzení, tak i při stanovení daně správcem daně.*
(2) *Záloha na daň se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru.*

Oproti znění § 46a zákona 337/92 Sb. o správě daní a poplatků (tento zákon bude od 1. 1. 2011 zrušen) zde chybí ustanovení o tom, že „daň z příjmů vybíraná zvláštní sazbou se zaokrouhluje na celé koruny dolů“, takže někteří z Vás chtějí i srážkovou daň zaokrouhlovat směrem nahoru.

Zaokrouhlování daně vybírané srážkou je ale řešeno i v § 36 odst. 3 zákona o daních z příjmů (zvláštní sazba daně), kde se uvádí, že „základ daně se nesnižuje o nezdanitelnou část základu daně (§ 15) a zaokrouhluje se na celé koruny dolů“. Z tohoto vyplývá, že **daň z příjmů vybíraná srážkou (srážková daň), se bude i nadále zaokrouhlovat směrem dolů.**

U naší práce se toto týká především příjmů poplatníků s nepodepsaným prohlášením k dani do 5000 Kč (§ 6 odst. 4 ZDP) – takže i nadále zaokrouhlovat směrem dolů.

9/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

74/2010 Zaměstnanec nám při nástupu předložil potvrzení o zaměstnání, kde měl uvedeny dvě exekuce ze mzdy, které jsme mu začali srážet. Po dvou měsících jsme obdrželi exekuční příkaz, který nabyl právní moci dříve než srážky uvedené v zápočtovém listu a exekutor chce, aby byl tento exekuční příkaz zařazen před již srážené exekuce. Jsme povinni takto postupovat?

Podle § 280 odst. 3 OSŘ se pořadí pohledávek řídí dnem, kdy byla plátcí mzdy doručena. Podle § 293 odst. 2 OSŘ zůstává pořadí srážek zachováno i u nového plátce mzdy. Postup exekutora je proto v rozporu s právní úpravou srážek ze mzdy.

Závěrečný pozdrav je i v posledním čísle roku 2010 od pana MURPHYHO:

**PLÁNOVAT SI DOVOLENOU POMOCÍ INTERNETU
ZABERE VÍC ČASU NEŽ DOVOLENÁ SAMA.**

**Příjemné prožití vánočních svátků a
hodně osobních a pracovních úspěchů v roce 2011
přeje DÉMONIA**